

GRAMTEIGIAMŲ BAKTERIJŲ, IŠSKIRTŲ IŠ KARVIŲ MASTITO BANDINIŲ, PAPLITIMAS IR JAUTRUMAS BETA LAKTAMINIAMS ANTIBIOTIKAMS

Irena Klimienė¹, Modestas Ružauskas¹, Vytautas Špakauskas², Raimundas Mockeliūnas¹,
Asta Pereckienė³, Česlova Butrimaitė-Ambrozevičienė³

¹Veterinarijos institutas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas

²Neužkrečiamųjų ligų katedra, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas

³Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas
J. Kairiūkščio g. 10, 08409 Vilnius

Santrauka. Darbo tikslas – įvertinti gramteigiamų bakterijų, išskirtų iš karvių mastito bandinių, įvairovę ir nustatyti jų fenotipinį atsparumą beta laktamams. Tyrimais analizuota 871 padermė, priklausanti *Staphylococcus* spp. (n=506), *Streptococcus* spp. (n=196) ir *Enterococcus* spp. (n=169), išskirta iš karvių, sergančių subklinikinio ir klinikinio mastitu. Dažniausi mastito etiologiniai faktoriai buvo *S. epidermidis* (n=176), *S. aureus* (n=166), *S. agalactiae* (n=128) ir *E. hirae/durans* (n=136). Išskirtų patogenų jautrumas antimikrobinėms medžiagoms (penicilinui, ampicilinui, amoksicilinui, cefalotinui, cefaleksinui, amoksicilinui ir klavulano rūgščiai) tirtas difuzijos agare metodu. *S. aureus* dažniausiai buvo atsparios amoksicilinui (81,7 proc.), penicilinui (81,6 proc.) ir ampicilinui (83,2 proc.). *S. epidermidis* padermės buvo atitinkamai 59,5 proc., 52,0 proc. ir 50,8 proc. atsparios penicilinui, ampicilinui ir amoksicilinui. Streptokokų padermės dažnai buvo atsparios tik amoksicilinui (31,6 proc.), enterokokai – penicilinui (28,3 proc.), ampicilinui (21,8 proc.), amoksicilinui (37,8 proc.) bei amoksicilino ir klavulano rūgšties deriniui (31,7 proc.). Mastitą sukeliančių patogenų jautrumas ampicilinui ir penicilinui koreliavo tarpusavyje ($r=0,87$). Amoksicilino ir klavulano rūgšties derinys efektyviau ($p<0,05$) nei kiti beta laktamai veikė tirtus gramteigiamus mikroorganizmus, tačiau net 41,5 proc. *S. aureus* padermių buvo atsparios amoksicilino ir klavulano rūgšties deriniui.

Raktažodžiai: *Staphylococcus*, *Streptococcus*, *Enterococcus*, karvių mastitas, antimikrobinis atsparumas, beta laktaminiai antibiotikai.